

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Голові Комітету Верховної
Ради України з питань
правоохоронної діяльності
МОНАСТИРСЬКОМУ Д.А.**

Шановний Денисе Анатолійовичу!

У зв'язку з Вашим листом від 27 грудня 2019 року № 04-27/3-1260 щодо висловлення пропозицій і зауважень до законопроектів, які готуються до розгляду на засіданні Комітету, Міністерством юстиції опрацьовано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права» (реєстр. № 2689 від 27 грудня 2019 року) (далі – проект Закону) і повідомляється таке.

Проектом Закону пропонується внести зміни до Кримінального кодексу України в частині запровадження кримінальної відповідальності за злочин агресії, воєнні злочини, геноцид, злочини проти людяності та інші, з урахуванням необхідності імплементації Римського Статуту Міжнародного кримінального суду.

Римський статут Міжнародного кримінального суду підписано від імені України 20 січня 2000 року.

Відповідно до статті 5 Римського статуту Міжнародного кримінального суду Суд має юрисдикцію стосовно злочинів геноциду, злочинів проти людяності, воєнних злочинів, злочину агресії. Зазначені злочини, визначені у статтях 6-8, 8bis Римського статуту (з урахуванням внесених поправок до них), а також Частина 3 «Загальні принципи кримінального права» (статті 22-33) у тій мірі, в якій це необхідно, підлягають імплементації у національне законодавство України.

Відповідно до статті 8 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Сторони співробітничать з метою зміцнення миру та міжнародного правосуддя шляхом ратифікації та імплементації Римського статуту Міжнародного кримінального суду (МКС) 1998 року та пов'язаних з ним документів.

На даний час на розгляді у Верховній Раді України перебуває проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права» (реєстр. № 0892 від 29 серпня 2019 року) (далі – проєкт Закону щодо гармонізації), прийнятий Верховною Радою України у першому читанні 06 червня 2019 року, яким пропонується внести зміни до Кримінального кодексу України (далі – КК), що імплементує положення Римського статуту Міжнародного кримінального суду в частині матеріального кримінального права.

Положення проєкту Закону щодо гармонізації спрямовані на забезпечення криміналізації так званих основних злочинів за міжнародним правом (геноцид, агресія, злочини проти людяності та воєнні злочини); забезпечення виконання міжнародних зобов'язань щодо запобігання безкарності зазначених злочинів; вдосконалення правового режиму кримінальної відповідальності за катування у максимальній відповідності з вимогами сучасного міжнародного права.

Положення проєкту Закону щодо гармонізації загалом утворюють декілька змістових блоків:

1) положення щодо автономного режиму регламентації кримінальної відповідальності за злочини агресії, геноциду, злочини проти людяності та воєнні злочини – стаття 8¹ КК, зміни до статей 8, 44, 49, 68, 75, 80, 96³ КК, зміни до розділу XX Особливої частини КК, зміни до Закону України «Про застосування амністії в Україні»;

2) положення, які передбачають структурні зміни законодавства України про кримінальну відповідальність, які впливають із попередньої групи – пропонувані статті 236¹, 295¹ КК, пропонуваній розділ XXI Особливої частини КК;

3) положення, спрямовані на вдосконалення правового режиму кримінальної відповідальності за катування – зміни до статей 44, 49, 68, 75, 80, 96³, 127 КК.

Внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України має на меті узгодження його положень у зв'язку із змінами до КК, що передбачені проєктом Закону.

Концепція проєкту Закону щодо гармонізації обговорювалась на Міжнародному експертному круглому столі «Імплементация норм міжнародного гуманітарного права та Римського статуту Міжнародного кримінального суду до національного законодавства України» (13 липня 2016 року), на Національній правозахисній НеКонференції (10-11 грудня 2016 року), Круглому столі «Сексуальне насильство та безкарність під час збройного конфлікту на Донбасі: табу на справедливість» (16 травня 2017 року).

Разом з тим, до розробки проєкту Закону щодо гармонізації було залучено експертів Центру громадянських свобод та фахівців з питань міжнародного гуманітарного права, міжнародного та національного кримінального права, зокрема Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Крім того, проєкт Закону щодо гармонізації було розміщено на офіційному вебсайті Міністерства юстиції України та урядовому вебсайті «Громадянське суспільство і влада» для громадського обговорення.

При цьому звертаємо увагу, що положеннями статті 100 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» встановлено, що альтернативними вважаються законопроекти, які містять положення, що регулюють однакове коло питань та повторюють за суттю положення щодо регулювання одних і тих же суспільних відносин. Після прийняття законопроекту в першому читанні внесення альтернативних законопроектів щодо нього не допускається.

У зв'язку із вищенаведеним у разі наявності у проекті Закону положень, що врегульовують питання, які відсутні у проекті Закону щодо гармонізації, пропонуємо внести відповідні пропозиції при підготовці проекту Закону щодо гармонізації до другого читання.

З повагою

В.о. Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ